

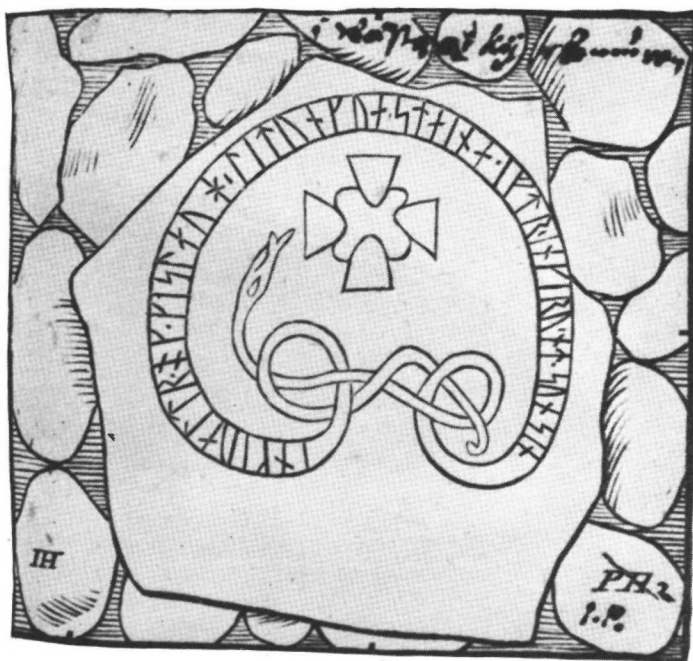

Fig. 3. U 296. Skånela kyrka. Efter B 44.

Sandsten, skarpt röd till färgen. Höjd 1 m., bredd 0,88 m. Ristningen är tämligen tydlig, med undantag av de första runorna, som ha blivit svaga till följd av flagring.

Inskrift:

inkialtr · ok · kislauh · litu · hkua · staina · efr · inkimunt · sun sin

Ingivaldr ok Gislaugetu haggva stæina æftir Ingimund, sun sinn.

»Ingevald och Gislög läto hugga stenarna efter Ingemund, sin son.»

Till läsningen: Icke stungna äro 3, 12, 24, 39 k, 20 i. Tydligt stunget är 33 e, med ett kort tvärstreck tvärs över hst. Inskriftens båda r (r. 9 och 36) ha formen R, d. v. s. bst går in till mitten av hst. Intet sk finnes vid inskriftens början och slut, ej heller efter 47 n. — Hadorph o. Helgonius: 23 a, 33 i, 41 r. — Celsius: 23 h, 33 e, 41 m. — Dybeck: 23 h, 33 e, 41 m. — Brate: 23 h, 33 e, 41 m.

Inskriften talar om två stenar till minne av Ingemund. Var den andra finnes är okänt.

Ristningen är säkerligen relativt sen. Därom vittnar särskilt r-runans form. Ornamentiken är otymplig med ett illa format ormhuvud och med rundjurets hals och stjärt onaturligt smala i förhållande till den inskriften bärande kroppen. Jfr U 49, 50.

Om mansnamnet *Ingivaldr* se U 183, om *Ingimundr* U 72, om kvinnonamnet *Gislauget* Sö 175.

297. Skånela kyrka.

Pl. 2.

Litteratur: B 1133, L 482. J. Bureus, F a 6 s. 213 (Rhezeliuss), F a 5 n:r 336 a, F a 1 s. 75; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 117; O. Celsius, SR 2, s. 56; F. Burman i Nova Acta R. Soc. Scient. Ups., Vol. 5 (1792), s. 307; UFT h. 6 (1877), s. 24; Sveriges kyrkor, Uppland 4 (1920), s. 412.

Äldre avbildningar: P. Helgonius o. J. Hadorph, träsnitt (i Monumenta 3 och B 1133).

Fig. 4. U 297. Skånela kyrka.
Efter B 1133.

Runstenen, som är sönderslagen i två delar, sitter inmurad på kyrkans södra sida, i den södra av strävpelarna, 2 m. från sydvästra hörnet. Den har varit dold av rappningen och har därför icke varit tillgänglig för Dybeck och Brate.

Rhezeliuss: »I Kyrkiemuren». Peringskiöld: »Skånela kyrkomur sudvest». I *Bautil* har överskriften blivit felaktig. Förmodligen är det denna inskrift som avses med B 48 »Wästra Kyrkiemuren». Bilden till denna överskrift saknas emellertid.

Blågrå granit. Höjd 1,95 m., bredd 0,88 m. Ytan är tämligen jämn. Ristningen är jämnt huggen och väl bevarad.

Inskrift:

× iubiarn × raisti × staina × eftir × sybiarn · faður sin ×
5 10 15 20 25 30 35

Iobiorn ræisti stæina æftir Sygbiorn, faður sinn.

»Jobjörn reste stenarna efter Sigbjörn, sin fader.»

Till läsningen: Säkert stungna äro 20 e och 26 y. Efter 36 r finnes intet sk. — Rhezelius: 26 i. — Hadorph o. Helgonius: 26 u. Sk saknas framför 1 i och 32 f.

Också denna inskrift talar (liksom U 296) om »stenar», ehuru endast en f. n. är känd.

Om namnet *Iobiorn* se U 77. Ristningen 25—31 **sybiorn** avser säkerligen namnet *Sigbiorn*, som synes ha varit vanligt såväl under vikingatiden som senare.

298. Skånela kyrka.

Pl. 2.

Litteratur: E. Brate, Anteckningar (ATA); Sveriges kyrkor, Uppland 4 (1920), s. 413 (nr 7).

Äldre avbildning: Brate foto 1907 (ATA).

»Ovanpå norra kyrkogårdsmuren står toppstycket av en förut okänd runsten, om vars fyndomständigheter jag denna gång ingenting kunde erfara», meddelar Brate från sitt besök 1907. Fragmentet står fortfarande kvar på samma plats, 3 m. Ö om kyrkogårdsgrinden.

Mörk granit. Höjd 0,69 m., bredd 0,80 m. Ytan är ojämn. Ristningen är illa huggen och tämligen grund men på det hela taget tydlig. Ornamentiken är synnerligen dålig med ojämna linjer. Runorna stå på växlande avstånd från varandra, i allmänhet tätare på h. sidan. Då fragmentet utgör toppen av en runsten, är inskriften ofullständig både i början och slutet.

Inskrift:

... rihisastnfmrafrbmiorisnai ...
5 10 15 20 25

Till läsningen: Bst i 3 h äro små men torde få anses säkra. 8 t ha bst endast t. v. Övre bst i 10 f når ej fullt in till hst; dock säkert f, icke g. — Brate har följande avvikande läsningar: 1—6 **riasa**, bst i 3 **a** är »något otydligt». 10 g. På ömse sidor om 11 m punktformiga skiljetecken.

Inskriften ger ingen begriplig mening. Enligt Brate utgör den något slags lönnskrift. 1—9 skulle avse att beteckna **raisa stin** »resa sten», 19—21 **our** kunde höra till ordet **broþur** »broder», 22—24 **isn** kan vara **sin** »sin» och 25—26 **ai** början till **auk** »och».